

CELAL TOPRAK / ekonomi@celaltoprak.org

Her zaman yeninin peşinde koşuyor

Bizlerin ekonomi gazeteciliğine yeni başladığımız yıllar... Yani 80'li yıllar... O günlerde İstanbul Ticaret Odası'nı takip etmek ekonomi gazeteciliği açısından çok önemli. Haber oradan çıkıyor. Haber kaynakları orada...

İstanbul Ticaret Odası uzun süre ekonomi haberleri konusunda liderliği sürdürdü. İşte o yıllarda bir çok efsane isim ekonomi gazeteciliğine haber kaynaklığı yapmıştı.

Bu isimlerden biri de Mithat Yümlü olarak kayıtlara geçti. Meclis'te her kürsüye çıktığında önemli konuları gündeme getiriyordu. Yeni projeler sunuyor, yeni fikirler ortaya atıyordu.

İyi bir haber kaynağı ama aynı zamanda iyi bir dosttu... İstanbul Ticaret Odası üyelerinin başı sıkıştığında sığındığı bir li-

mandı...

O günlerde Mithat Yümlü'nün yeni projelerinden biri de Perpa oldu... Kent merkezinde sıkışmış olan esnafı modern bir çalışma alanına taşımayı hedeflenmişti. Perpa, bu arayışla ortaya çıktı.

Aslında o günlerde kirlenen Haliç'i de kurtarmak gündemdeydi. Haliç'in etrafını açmak, Karaköy'deki iş merkezlerini şehir dışına çıkarmak, şehir içinde kamyon trafiğinin önüne geçme politikası ile gündeme gelmişti Perpa...

O günlerde dünyadaki hiçbir metropolde Perpa gibi bir ticaret merkezi olmadığı ifade edilmişti. Çünkü dünya metropollerindeki bu tür yapılar, ya merkeze yakın olur ya da çevre yoluna. Ama ikisine birden yakın olmaz. Perpa ise hem merkeze hem çevre yollarına yakın.

Perpa, bu avantajını bugünde sürdürüyor.

Mithat Yümlü

başında bulunduğu Perpa'da devam ediyor. Bir çok ilke imza atan Perpa bu defa da belki en yeşil ticaret merkezi olmaya hazırlanıyor.

Dev merkez güneş enerjisine geçmeye çalışıyor. Bu önemli yeniliği şöyle anlatıyor Mitnat Yümlü:

"Başlangıçta 300 kw/h elektrik üreteceğiz. Zamanla 1.200 kw/h'a çıkacağız. Merkezi sisteme dönüşünce, Bedaş'a ödenilen tutar bize ödenecek. Üyelerin yıllık tasarrufu 200 milyar lira olacak. Burası 45 bin metrekare üzerine kurulu, kapalı alanı ise 669 bin metrekare. İçinde 38 km yol, 36 asansör, 24 yürüyen merdiven, dünyanın tek bloktaki en büyük mono binasıdır. Pentagon'dan bile büyüğü. Bu sistemi enerjisini güneşten elde eder hale getireceğiz."

Perpa'nın bir KOBİ merkezi olduğuna dikkat çekiyor Mithat Yümlü bu alanda da adımlar atıldığını belirtiyor ve şu bilgilerin paylaşıyor:

"Perpa, büyük bir KOBİ merkezidir. İsrail, GSMH'nin 4,4'ünü, Almanya yüzde 3'ünü Ar-Ge'ye ayırırken, Türkiye'de bu rakam ise yüzde 1'in altında. Biz Perpa'da KOBİ'lerin önünü açacak girişimleri başlatık devam edeceğiz."

Son dönemdeki en önemli yeniliğimiz İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ile altyapı çalışmalarını birlikte yürüttüğümüz Perpa İçerik Navigasyon Sistemi...

Sanal bir pazar haline getireceğimiz Perpa Portalı, firmalarımız ürünlerini satacak ve küresel pazara açılacaklar. Perpa TV tarafından hazırlanan kısa filmlerinin portal üzerinden yayımı ile de küresel pazarda görüntü olabilecekler."

Yeni fikirlerle yenilikçiliğini sürdürüyor

● 80'li yıllarda yenilikçi olan Mithat Yümlü o yenilikçiliğin peşini hiç bırakmadı. Bugünlerde hep yeniyeye ilişkin fikir üretmeye devam ediyor.

İşte o fikirlerden bazıları:

● Domates Çanakkale'de yetiştiriliyor-sa fabrika Çanakkale'de ve pazara yakın yerlerde kurulması gerekiyor.

● Bizde elma şu anda en çok satılan meyve. Elmanın Meksika'da makinaları var. Eğer elmadan pres, komposto ve konserve olarak ayrılacaksa bunun aynı fabrikada olması gerekiyor.

● Bizim tarımla ilgili envanterimiz yok. Yabancı yatırımcı gelse ona sunacağımız tarım fizibilitemiz ve analiz raporumuz yok. Planlı bir elma üretimine geçildiği takdirde elmadan bugün elde edilen 1 milyar 200 milyon doların çok üstünde gelir elde edilir.

● Kapari çok önemli bizim için. Bu bitkinin anavatanı Türkiye'dir.

● Hapishanelerin özelleşmesini söyleyen benim. Amerika'nın en iyi üreticileri mahkumlardır fakat onlara en az asgari ücretin dörtte biri kadar maaş veriliyor.

Yöresel üründe büyük fırsat var

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Candır TOBB'un da desteği ile çok önemli bir etkinliğe imza atıyor. Türkiye'nin renklerini buluşturuyor ve Yöresel Ürünler (YÖREX) Fuarı'nı yapıyor. 'Sizin oraların nesi meşhur' sloganıyla başlatılan etkinliğe bu yıl bakanlar, milletvekilleri,

yöresel ürünümüz var. Ama bunu tanıtmayı pazarlamazsak hiçbir kıymeti yok."

Benzer bir fırsatı Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Candır da dile getiriyor ve şu önemli saptamayı yapıyor:

"Sizin oraların nesi meşhur diye başladık. Bu

GÜMAN KIZILTAN

haber@gozlemgazetesi.com

Türkiye'de tarım ürünleri neden elde kalır?

Ülkemizde genç yaşlarımızda, kendimi bildim bileli, hep medya organlarında bir husus yer alır gider. Mevsimlerinde meyve, sebze et ve süt benzeri ürünler bir sene para kazandırır gider, sonraki sezonlarda elde kalır. Çiftçi ağaçları söker, hayvanını satar. "Devlet neden elde kalanı veya fiyat bulamayan ürünleri almıyor" feryatları yükselir gider. Ürünler sokaklara dökülür...

Bu tablolar her sene başka bir üründe tecelli eder gider. Bir türlü de tedbir alınmaz. Buna mukabil, ecnebi ülkelerde ise bütün ürünlerde yetişmede arazi durumuna göre bizden hem daha fazla ürün elde edilir hem de satışından döviz kazanır, ekonomisine katkı sağlar.

Bu ise beni hep üzmektedir. Yine gazete sayfalarında yer aldı bu hafta; elmalar elde kaldı, sütler elde kalacak...

Türkiye'de yılda tahminen iki ile üç milyon ton elma üretilmektedir. Dünyada ise genelde 70 ile 80 milyon ton üretim var.

Bu meyvenin dünyada talebi ise devamlı artış trendindedir.

Bu meyve taze olarak yendiği gibi meyve suyu olarak tüketilmekte, "dehydration" usulü ile kurutulup suyu alınarak ve toz haline getirilerek özellikle tatlı ve pastacılıkta kullanılmaktadır.

Üretimde ise yabancı ülkelerdeki yetiştiriciler dekar başına üç ila beş ton arası ürün alırken, ülkemizde istatistik rakamlarına göre bur buçuk, azami iki tondur.

Asıl önemli olan, ürünün satış fiyatlarında yaşanan fecaattir. Bir sene 1 ila 1,5 TL arasında fiyat bulurken bazı seneler bu fiyatlar bir liranın altında seyredebilmektedir.

Peki çare nedir?

Çare, elde kalan ürünün sebebi ne olursa olsun değerlendirilmesini temin etmektir. Çünkü bu çiftçiyi zarara soktuğu gibi, ürün israf olmakta ve en kötüsü de ağaçlar, çeşidi ne olursa olsun köklenmekte, ürünün üretiminden vazgeçilerek ayrı bir ziyan ve zarar kapısı açılmaktadır.